Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 10. marca 2016*

„Predhodno odločanje — Območje svobode, varnosti in pravice — Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah — Postopek za evropski plačilni nalog — Uredba (ES) št. 1896/2006 — Člena 17 in 20 — Obveznosti sodišča pri določanju krajevno pristojnega sodišča za odločanje v civilnem postopku, potem ko je tožena stranka vložila ugovor zoper evropski plačilni nalog — Pristojnost sodišč države članice izvora evropskega plačilnega naloga — Uredba (ES) št. 44/2001 — Terjatev, ki temelji na pravici do odškodnine na podlagi Uredbe (ES) št. 261/2004 zaradi zamude leta“

V zadevi C-94/14,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Kúria (vrhovno sodišče, Madžarska) z odločbo z dne 27. februarja 2014, ki je prispela na Sodišče istega dne, v postopku

Flight Refund Ltd

proti

Deutsche Lufthansa AG,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi M. Ilešič (poročevalec), predsednik senata, C. Toader, sodnica, A. Rosas, sodnik, A. Prechal, sodnica, in E. Jarašiūnas, sodnik,

generalna pravobranilka: E. Sharpston,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za madžarsko vlado M. Z. Fehér in G. Szima, agenta,

— za nemško vlado T. Henze in J. Kemper, agenta,

— za Evropsko komisijo A.-M. Rouchaud-Joët, A. Sipos in M. Wilderspin, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 22. oktobra 2015

izreka naslednjo

* Jezik postopka: madžarščina.

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Uredbe (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog (UL L 399, str. 1).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Flight Refund Ltd (v nadaljevanju: Flight Refund), družbo s sedežem v Združenem kraljestvu, in Deutsche Lufthansa AG (v nadaljevanju: Deutsche Lufthansa), družbo s sedežem v Nemčiji, zaradi terjatve v zvezi z odškodninskim zahtevkom zaradi zamude leta.

Pravni okvir

Mednarodno pravo

3 Konvencijo o poenotenju nekaterih pravil za mednarodni letalski prevoz, ki je bila sprejeta 28. maja 1999 v Montrealu, je Evropska skupnost podpisala 9. decembra 1999, v njenem imenu pa je bila odobrena s Sklepom Sveta 2001/539/ES z dne 5. aprila 2001 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 7, zvezek 5, str. 491, v nadaljevanju: Montrealska konvencija).

4 Člen 19 Montrealske konvencije, naslovljen „Zamuda“, določa:

„Prevoznik je odgovoren za škodo zaradi zamude v letalskem prevozu oseb, prtljage ali tovora. Prevoznik pa ni odgovoren za škodo zaradi zamude, če dokaže, da so on, njegovi uslužbenci in pooblaščenci sprejeli vse ukrepe, ki se od njih lahko upravičeno zahtevajo, da bi se izognili škodi, ali da takih ukrepov niso mogli sprejeti.“

5 Člen 33(1) te konvencije določa:

„Odškodninsko tožbo je treba po izbiri tožnika vložiti na ozemlju ene od držav pogodbenic, bodisi pri sodišču v kraju prebivališča prevoznika ali v glavnem kraju poslovanja ali poslovne enote, prek katere je bila sklenjena pogodba, bodisi pri sodišču v namembnem kraju.“

Pravo Unije

Uredba (ES) št. 261/2004

6 Člen 5 Uredbe (ES) št. 261/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 295/91 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 7, zvezek 8, str. 10), naslovljen „Odpoved leta“, v odstavku 1(c) določa, da imajo zadevni potniki v primeru odpovedi leta načeloma pravico do odškodnine, ki jo mora plačati dejanski letalski prevoznik v skladu s členom 7 te uredbe.

7 Člen 6 navedene uredbe, naslovljen „Zamuda leta“, za dejanskega letalskega prevoznika določa nekatere obveznosti v zvezi s pomočjo zadevnim potnikom v primeru zamude leta.

8 Člen 7 te uredbe, naslovljen „Pravica do odškodnine“, v odstavku 1(c) določa, da pri sklicevanju na ta člen potniki prejmejo odškodnino v višini 600 EUR za lete z razdaljo več kot 3.500 km.

Uredba št. 1896/2006

9 V uvodni izjavi 8 Uredbe št. 1896/2006 je navedeno:

„Zaradi ovir za dostop do učinkovitega pravnega varstva v čezmejnih zadevah […] je potrebna zakonodaja Skupnosti, ki zagotavlja enake pogoje za dolžnike in upnike v vsej Evropski uniji.“

10 V uvodni izjavi 10 te uredbe je navedeno:

„Postopek, uveden s to uredbo, bi moral biti za tožečo stranko dodatno in neobvezno sredstvo, ki ji dopušča, da uporabi postopek, ki ga predvideva nacionalno pravo. Ta uredba ne nadomešča in ne usklajuje obstoječih mehanizmov za izterjavo nespornih zahtevkov v skladu z nacionalnim pravom.“

11 V uvodni izjavi 24 navedene uredbe je navedeno:

„Pravočasen ugovor bi moral zaključiti postopek za evropski plačilni nalog in privesti do neposrednega prehoda zadeve na običajni civilni postopek, razen če je tožeča stranka izrecno zahtevala, da se postopek v tem primeru zaključi. Za namene te uredbe se pojma običajni [redni] civilni postopek ne bi smelo nujno razlagati v smislu nacionalne zakonodaje.“

12 Člen 1 Uredbe št. 1896/2006 določa:

„1. Namen te uredbe je:

(a) z uvedbo postopka za evropski plačilni nalog poenostaviti, pospešiti in zmanjšati stroške sodnih postopkov v čezmejnih zadevah v zvezi z nespornimi denarnimi zahtevki;

[…]

2. Ta uredba tožeči stranki ne preprečuje, da bi vložila zahtevek v smislu člena 4 v okviru nekega drugega postopka v skladu s pravom ene od držav članic ali s pravom [Unije].“

13 V skladu s členom 2(1) te uredbe je njeno področje uporabe opredeljeno tako:

„Ta uredba se uporablja v čezmejnih civilnih in gospodarskih zadevah, ne glede na vrsto sodišča. Ne uporablja pa se zlasti za davčne, carinske ali upravne zadeve ali za odgovornost države za dejanja in opustitve dejanj pri izvajanju javne oblasti (‚acta iure imperii‘).“

14 V skladu s členom 5(1) navedene uredbe „država članica izvora“ pomeni „državo članico, v kateri se izda evropski plačilni nalog“.

15 Člen 6(1) Uredbe št. 1896/2006 določa, da se pri uporabi te uredbe pristojnost določi v skladu z ustreznimi pravili prava Unije, zlasti v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42).

16 Člen 7(2)(f) Uredbe št. 1896/2006 določa, da se v vlogi za evropski plačilni nalog navede podlaga za pristojnost.

17 Člen 16, od (1) do (3), te uredbe določa:

„1. Tožena stranka lahko vloži ugovor zoper evropski plačilni nalog pri sodišču izvora na standardnem obrazcu F, kot je določen v Prilogi VI, ki ga prejme skupaj z evropskim plačilnim nalogom.

2. Ugovor se pošlje v 30 dneh od vročitve naloga toženi stranki.

3. Tožena stranka v ugovoru zgolj izjavi, da ugovarja zahtevku, brez navedbe razlogov za ugovor.“

18 Člen 17 navedene uredbe, naslovljen „Učinki vložitve ugovora“, v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Če se ugovor vloži v roku iz člena 16(2), se postopek nadaljuje pred pristojnimi sodišči države članice izvora v skladu s pravili običajnega [rednega] civilnega postopka, razen če je tožeča stranka izrecno zahtevala, da se postopek v takem primeru zaključi.

[…]

2. Prenos [Prehod] na običajni [redni] civilni postopek v smislu odstavka 1 ureja pravo države članice izvora.“

19 Člen 18(1) iste uredbe določa:

„Če v roku iz člena 16(2), vendar ob upoštevanju primernega obdobja za zagotovitev zadostnega časa za dospetje ugovora, pri sodišču izvora ni bil vložen ugovor, sodišče izvora z uporabo standardnega obrazca G, kot je določen v Prilogi VII, nemudoma razglasi evropski plačilni nalog za izvršljiv. Sodišče preveri datum vročitve.“

20 Člen 20 Uredbe št. 1896/2006 določa „ponovno preučitev v izrednih primerih“. Natančneje, v odstavku 2 tega člena je navedeno, da ima „[p]o izteku roka iz člena 16(2) […] tožena stranka ob upoštevanju zahtev te uredbe […] pravico pred pristojnim sodiščem države članice izvora zahtevati ponovno preučitev evropskega plačilnega naloga, če je bil plačilni nalog očitno napačno izdan ali zaradi drugih izjemnih okoliščin“. Člen 20(3) navedene uredbe določa, da če sodišče odloči, da je ponovna preučitev utemeljena, je evropski plačilni nalog ničen. V nasprotnem primeru pa ostane ta nalog v skladu s to določbo veljaven.

21 Člen 26 navedene uredbe, naslovljen „Razmerje do nacionalnega procesnega prava“, določa:

„Vsa procesna vprašanja, ki v tej uredbi niso posebej obravnavana, ureja nacionalno pravo.“

Uredba št. 44/2001

22 Pravila o pristojnosti, ki so določena z Uredbo št. 44/2001, so v poglavju II te uredbe, in sicer v njenih členih od 2 do 31. Člen 24 navedene uredbe, ki spada v oddelek 7 poglavja II in je naslovljen „Dogovor o pristojnosti“, določa:

„Poleg pristojnosti, ki izhaja iz drugih določb te uredbe, je pristojno tudi sodišče države članice, pred katerim se toženec spusti v postopek. To pravilo pa ne velja, če se je spustil v postopek, da bi ugovarjal pristojnosti ali če je v skladu s členom 22 izključno pristojno drugo sodišče.“

Madžarsko pravo

Zakonik o civilnem postopku

23 V zakonu št. III iz leta 1952 o zakoniku o civilnem postopku (a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, v nadaljevanju: zakonik o civilnem postopku) so navedena pravila o sodni pristojnosti.

24 Člen 45 zakonika o civilnem postopku določa:

„1. V primeru spora o stvarni ali krajevni pristojnosti, ki izhaja iz pravnomočnih odločb, pa tudi v primeru, ko ni mogoče ugotoviti, katero sodišče je krajevno pristojno, ali ko krajevno pristojno sodišče zaradi ugovora ne more odločati o zadevi, je treba prednostno določiti pristojno sodišče.

2. Sodišče, ki je pristojno za to določitev, je:

[…]

(c) Kúria [(vrhovno sodišče)], razen v primerih iz točk (a) in (b).“

Zakon št. L iz leta 2009 o plačilnem nalogu

25 V skladu s členom 59(1) zakona št. L iz leta 2009 o plačilnem nalogu (a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény) so notarji pooblaščeni za izdajo evropskega plačilnega naloga iz Uredbe št. 1896/2006.

26 Na podlagi člena 38(1) tega zakona notar v primeru ugovora spis postopka predloži sodišču, ki ga določi tožeča stranka v predlogu za izdajo plačilnega naloga.

27 Člen 38(3) tega zakona določa, da če tožeča stranka ni določila sodišča, notar posreduje spis sodišču, ki je stvarno in krajevno pristojno na podlagi členov 29, 30 in 40 zakonika o civilnem postopku.

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

28 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je potnik s pogodbo prenesel svojo pravico do odškodnine zaradi zamude leta na Flight Refund, družbo, ki se ukvarja z izterjavo tovrstnih terjatev. Ta družba je prek madžarskega notarja vložila vlogo za evropski plačilni nalog proti družbi Deutsche Lufthansa. Družba Flight Refund je svojo vlogo, v kateri je naveden znesek 600 EUR, utemeljila s tem, da je po prenosu terjatve od družbe Deutsche Lufthansa upravičena zahtevati odškodnino zaradi več kot triurne zamude leta LH 7626 – glede na podatke, posredovane temu notarju – med letališčema Newark (Združene države) in London Heathrow (Združeno kraljestvo).

29 Navedeni notar je tej vlogi ugodil in izdal plačilni nalog proti družbi Deutsche Lufthansa brez navedbe kraja sklenitve in izvršitve pogodbe, kraja, kjer je prišlo do škodnega dogodka, kraja, kjer ima prevoznik, ki je poskrbel za sklenitev pogodbe, sedež, in namembnega kraja zadevnega leta. Ta notar se je razglasil za pristojnega za izdajo tega plačilnega naloga na podlagi člena 33 Montrealske konvencije, ker je Madžarska podpisnica te konvencije.

30 Družba Deutsche Lufthansa je uveljavljala pravico do ugovora zoper navedeni plačilni nalog in navedla, da ne opravlja zračnega prevoza, na katerega se v svoji vlogi za plačilni nalog sklicuje družba Flight Refund, ker naj bi bil, kot je navedla, dejanski letalski prevoznik, ki opravlja zadevni zračni prevoz, letalska družba United Airlines, Inc.

31 Ker je zastopnik družbe Flight Refund na poziv zadevnega notarja ugotovil, da po prehodu iz postopka za evropski plačilni nalog na redni civilni postopek pristojnega nacionalnega sodišča ne more določiti, se je ta notar obrnil na Kúria (vrhovno sodišče), da bi to določilo krajevno pristojno sodišče, ker na podlagi upoštevnih določb zakonika o civilnem postopku in glede na informacije, ki jih je imel, tega sodišča ni bilo mogoče določiti.

32 Predložitveno sodišče je prekinilo odločanje in Sodišču predložilo pet vprašanj, ki so se nanašala na razlago več določb Montrealske konvencije, Uredbe št. 44/2001 in Uredbe št. 1896/2006. Predlog za sprejetje predhodne odločbe je na Sodišče prispel 27. februarja 2014.

33 Družba Flight Refund je 26. septembra 2014 Sodišče seznanila s tem, da je predložitveno sodišče z dopisom z dne 5. marca 2014 obvestila, da njena terjatev temelji na Uredbi št. 261/2004, in ne na določbah Montrealske konvencije. Sodišče je za pridobitev dodatnih pojasnil od predložitvenega sodišča 21. oktobra 2014 na podlagi člena 101(1) Poslovnika Sodišča na to sodišče naslovilo zahtevo za predložitev podrobnejših podatkov.

34 V odgovoru, ki je na Sodišče prispel 26. novembra 2014, je predložitveno sodišče na prvem mestu potrdilo, da je družba Flight Refund za pravno podlago svoje terjatve navedla člena 6 in 7 Uredbe št. 261/2004, in ne določb Montrealske konvencije. Zato je predložitveno sodišče umaknilo tri od petih postavljenih vprašanj in preoblikovalo eno od dveh vprašanj, ki ju je ohranilo.

35 To sodišče je na drugem mestu poudarilo, da v zvezi z zadevnim letom nima drugih informacij kot tistih, ki so že bile navedene v predlogu za sprejetje predhodne odločbe. Poudarilo je, da v okviru postopka, ki se nanaša na določitev krajevno pristojnega sodišča, na podlagi nacionalnega prava več elementov, ki se nanašajo na vsebino zadeve, ne more raziskati.

36 Predložitveno sodišče je poleg tega izrazilo dvome glede pravil o mednarodni sodni pristojnosti, ki se uporabljajo v postopku za evropski plačilni nalog, uvedenem zaradi uveljavljanja terjatve, ki temelji na Uredbi št. 261/2004. To sodišče meni, da je notar, ki je izdal evropski plačilni nalog, to storil v nasprotju s členom 6 Uredbe št. 1896/2006, v skladu s katerim bi moral preučiti vprašanje pristojnosti madžarskih sodišč na podlagi Uredbe št. 44/2001.

37 Navedeno sodišče želi torej pojasnila v zvezi z vprašanjem, ali se v obravnavani zadevi uporabljajo pravila iz Montrealske konvencije, iz Uredbe št. 44/2001 ali druga pravila o pristojnosti, kakršna so tista iz člena 17(1) Uredbe št. 1896/2006, ki določajo, da se postopek, do katerega pride v primeru ugovora tožene stranke zoper evropski plačilni nalog, nadaljuje pred pristojnimi sodišči države članice izvora tega naloga. Sprašuje se tudi o posledicah, ki jih je treba izpeljati iz ugotovitve o obstoju ali neobstoju mednarodne pristojnosti madžarskih sodišč.

38 V teh okoliščinah se je Kúria (vrhovno sodišče) odločilo, da Sodišču postavi ti vprašanji za predhodno odločanje:

„1. Ali se lahko evropski plačilni nalog, ki je bil izdan v nasprotju s ciljem Uredbe [št. 1896/2006] ali ki ga je izdal mednarodno nepristojni organ, preuči po uradni dolžnosti? Ali pa je treba zaradi nepristojnosti sodni postopek, ki sledi ugovoru, po uradni dolžnosti ali na zahtevo končati?

2. Če so madžarska sodišča pristojna za odločanje v sodnem postopku, ali je treba upoštevno pravilo o pristojnosti razlagati tako, da mora Kúria [(vrhovno sodišče)] pri določanju pristojnosti sodišča določiti vsaj eno sodišče, ki mora, če ni pristojnosti v skladu s procesnim pravom države članice, vsebinsko odločiti v sodnem postopku, ki se je začel na podlagi ugovora?“

Vprašanji za predhodno odločanje

Dopustnost

39 Nemška vlada meni, da je predlog za sprejetje predhodne odločbe nedopusten. Ta vlada v zvezi s tem trdi, da je na spletni strani družbe Flight Refund, ki jo je obiskala 9. junija 2014, razvidno, da je ta družba za nedoločen čas prekinila delovanje svoje spletne strani in je sočasno odložila izvajanje sprejetih ukrepov za izterjavo. Navedena vlada zato predlaga, naj Sodišče prosi predložitveno sodišče za informacije v zvezi s stanjem postopka, ki teče pred njim.

40 V zvezi s tem je treba spomniti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso za vprašanja v zvezi z razlago prava Unije, ki jih nacionalna sodišča postavijo v pravnem in dejanskem okviru, ki so ga pristojna opredeliti sama in katerega pravilnosti Sodišče ne preizkuša, velja domneva upoštevnosti (sodbi Fish Legal in Shirley, C-279/12, EU:C:2013:853, točka 30, in Verder LabTec, C-657/13, EU:C:2015:331, točka 29).

41 Glede ugovora nedopustnosti, ki ga je podala nemška vlada, pa zadostuje ugotoviti, da je predložitveno sodišče v odgovor na zahtevo Sodišča za predložitev podrobnejših podatkov potrdilo, da še vedno odloča o predlogu v zvezi z določitvijo sodišča, ki je v primeru ugovora tožene stranke zoper evropski plačilni nalog krajevno pristojno za odločanje v civilnem postopku. Na podlagi nobenega elementa iz spisa ni mogoče sklepati, da bi bilo domnevo upoštevnosti, ki velja za vprašanja za predhodno odločanje, v obravnavani zadevi mogoče ovreči.

42 Predlog za sprejetje predhodne odločbe je torej dopusten.

Vsebinska presoja

43 Pred preučitvijo vprašanj, ki jih je postavilo predložitveno sodišče, je treba poudariti, da je to sodišče v odgovor na zahtevo Sodišča za predložitev podrobnejših podatkov izrazilo dvome glede upoštevnih pravil, ki jih je treba uporabiti pri preučitvi vprašanja mednarodne pristojnosti sodišč države članice za odločanje v civilnem postopku v zvezi s terjatvijo, na kateri temelji plačilni nalog, zoper katerega je tožena stranka vložila ugovor, v okoliščinah, kakršne so te iz postopka v glavni stvari, v katerih je upnik kot podlago za svojo terjatev navedel člena 6 in 7 Uredbe št. 261/2004. Natančneje, to sodišče sprašuje, ali so pravila, ki se uporabljajo v tem okviru, tista, ki se nanašajo na mednarodno pristojnost iz člena 33 Montrealske konvencije, ali tista iz Uredbe št. 44/2001.

44 Poleg tega želi navedeno sodišče pojasnila v zvezi s področjem uporabe člena 17(1) Uredbe št. 1896/2006, zlasti v zvezi s tem, ali je to določbo mogoče razlagati tako, da vsebuje pravilo o pristojnosti, v skladu s katerim so pristojna sodišča države članice izvora v smislu člena 5, točka 1, te uredbe, ne glede na pravila iz Uredbe št. 44/2001.

45 V zvezi s tem je treba na prvem mestu opozoriti na ustaljeno sodno prakso Sodišča, v skladu s katero pravica potnika do pavšalne in poenotene odškodnine zaradi zamude leta, ki izhaja iz členov od 5 do 7 Uredbe št. 261/2004 in na katero se v obravnavanem primeru sklicuje družba Flight Refund, ni odvisna od povračila škode v okviru člena 19 Montrealske konvencije (glej v tem smislu sodbi Rehder, C-204/08, EU:C:2009:439, točka 27, ter Nelson in drugi, C-581/10 in C-629/10, EU:C:2012:657, točke 46, 49 in 55).

46 Ker spadajo pravice, ki temeljijo na določbah Uredbe št. 261/2004, in tiste, ki temeljijo na določbah Montrealske konvencije, v različna regulativna okvira, se pravila o mednarodni pristojnosti iz te konvencije ne uporabljajo za zahtevke, ki so vloženi zgolj na podlagi Uredbe št. 261/2004, saj je treba zadnjenavedene preizkusiti ob upoštevanju Uredbe št. 44/2001 (glej v tem smislu sodbo Rehder, C-204/08, EU:C:2009:439, točki 27 in 28).

47 Na drugem mestu, v zvezi s predpostavko predložitvenega sodišča, ki je bila navedena v točki 44 te sodbe, je Sodišče že razsodilo, da ugovor tožene stranke zoper evropski plačilni nalog, katerega učinki so urejeni v členu 17(1) Uredbe št. 1896/2006, ne more povzročiti razširitve pristojnosti sodišč države članice izvora plačilnega naloga v smislu člena 24 Uredbe št. 44/2001 in tako pomeniti, da je tožena stranka z vložitvijo tega ugovora, tudi če so v njem navedeni razlogi, ki se nanašajo na vsebino zadeve, privolila v pristojnost sodišč te države članice za odločanje v civilnem postopku, ki se nanaša na sporno terjatev (glej v tem smislu sodbo Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393, točke 38, 41 in 43).

48 Ob upoštevanju navedenega je treba ugotoviti, da želi predložitveno sodišče z vprašanjema, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu izvedeti, kakšne so pristojnosti in obveznosti sodišča, kakršno je predložitveno sodišče, na podlagi prava Unije, zlasti Uredbe št. 1896/2006, v okoliščinah, v katerih to sodišče odloča v postopku v zvezi z določitvijo krajevno pristojnega sodišča države članice izvora evropskega plačilnega naloga in obravnava vprašanje mednarodne pristojnosti sodišč te države članice za odločanje v civilnem postopku v zvezi s terjatvijo iz navedenega plačilnega naloga, zoper katerega je tožena stranka vložila ugovor v predpisanem roku.

49 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je v skladu s členom 1(1)(a) Uredbe št. 1896/2006 njen namen med drugim z uvedbo postopka za evropski plačilni nalog poenostaviti, pospešiti in zmanjšati stroške sodnih postopkov v čezmejnih zadevah v zvezi z nespornimi denarnimi zahtevki. Ta uredba se v skladu s svojim členom 2(1) uporablja v čezmejnih civilnih in gospodarskih zadevah, ne glede na vrsto sodišča.

50 Vendar se posebni postopek, ki ga ureja Uredba št. 1896/2006, in cilji, ki jim ta uredba sledi, ne uporabljajo, če se terjatve, na katerih temelji plačilni nalog, izpodbijajo z ugovorom iz člena 16 te uredbe (glej v tem smislu sodbi eco cosmetics in Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 in C-120/13, EU:C:2014:2144, točka 39, in Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393, točki 31 in 42).

51 V obravnavani zadevi pa ni sporno, da je tožena stranka zoper evropski plačilni nalog, ki je bil izdan proti njej, vložila ugovor v roku, določenem v členu 16(2) Uredbe št. 1896/2006. Ker je člen 17(1) edina določba te uredbe, ki ureja učinke takega ugovora, je treba torej presoditi, ali ta določba v okoliščinah, kakršne so te iz postopka v glavni stvari, omogoča določitev pristojnosti in obveznosti sodišča, kakršno je predložitveno, s sklicevanjem na besedilo te določbe in na sistematiko navedene uredbe.

52 V skladu z besedilom člena 17(1) Uredbe št. 1896/2006 ta v primeru ugovora tožene stranke, vloženega v za to določenem roku, zgolj zahteva samodejno nadaljevanje postopka pred pristojnimi sodišči države članice izvora plačilnega naloga v skladu s pravili rednega civilnega postopka, razen če je tožeča stranka izrecno zahtevala, da se postopek v takem primeru zaključi.

53 Glede sistematike Uredbe št. 1896/2006 iz uvodnih izjav 8 in 10 v povezavi s členom 26 te uredbe izhaja, da zadnjenavedena uvaja postopek za evropski plačilni nalog, ki je za tožečo stranko dodatno in neobvezno sredstvo, pri čemer navedena uredba ne nadomešča ali usklajuje mehanizmov za izterjavo nespornih terjatev, ki so določeni v nacionalnem pravu. Uredba št. 1896/2006 namreč uvaja enoten instrument izterjave, ki zagotavlja upnikom in dolžnikom enake pogoje v celotni Uniji, pri čemer določa uporabo procesnega prava držav članic za vsako procesno vprašanje, ki ga ta uredba izrecno ne ureja.

54 Ker je iz sistematike Uredbe št. 1896/2006 razvidno, da njen namen ni uskladiti procesno pravo držav članic, in glede na omejen obseg člena 17(1) te uredbe, kakor je bil pojasnjen v točki 52 te sodbe, je treba to določbo – v skladu s katero se v primeru ugovora tožene stranke postopek samodejno nadaljuje po pravilih rednega civilnega postopka – razlagati tako, da ne nalaga nobene posebne zahteve v zvezi z vrsto sodišč, pred katerimi se mora postopek nadaljevati, oziroma v zvezi s pravili, ki jih mora to sodišče uporabiti.

55 Iz tega izhaja, da so zahteve iz člena 17(1) Uredbe št. 1896/2006 načeloma izpolnjene, če se postopek po vložitvi ugovora tožene stranke nadaljuje pred sodiščem, kakršno je predložitveno, ki v okoliščinah, kakršne so te iz postopka v glavni stvari, preizkuša mednarodno pristojnost sodišč države članice izvora evropskega plačilnega naloga za odločanje v rednem civilnem postopku, ki se nanaša na izpodbijano terjatev, na podlagi pravil iz Uredbe št. 44/2001.

56 Kot je navedla generalna pravobranilka v točki 72 sklepnih predlogov, pa ni niti na podlagi člena 17(1) Uredbe št. 1896/2006 niti na podlagi nobene druge določbe te uredbe mogoče opredeliti pristojnosti in obveznosti sodišča, kakršno je predložitveno, v okoliščinah, kakršne so te iz postopka v glavni stvari. Ker v Uredbi št. 1896/2006 ni izrecnega pravila v zvezi s tem procesnim vprašanjem, to vprašanje v skladu s členom 26 navedene uredbe ureja nacionalno pravo.

57 Ker je poleg tega iz predloga za sprejetje predhodne odločbe razvidno, da mora predložitveno sodišče odločiti o vprašanju mednarodne pristojnosti sodišča države članice izvora evropskega plačilnega naloga za odločanje v civilnem postopku v zvezi z izpodbijano terjatvijo in pri tem, kot je bilo navedeno v točki 46 te sodbe, uporabiti pravila iz Uredbe št. 44/2001, je treba preveriti morebitne obveznosti tega sodišča na podlagi navedene uredbe.

58 V zvezi s tem ni sporno, da cilj Uredbe št. 44/2001 ni poenotiti obseg obveznosti nadzora, ki so naložene nacionalnim sodiščem pri preizkusu njihove mednarodne pristojnosti. Vendar uporaba upoštevnih nacionalnih pravil ne sme posegati v polni učinek Uredbe št. 44/2001 (glej sodbo Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, točki 59 in 60 ter navedena sodna praksa).

59 Glede zahtev, ki jih je v postopku treba spoštovati, je treba spomniti, da je namen vseh določb Uredbe št. 44/2001 v okviru njenih ciljev zagotavljati, da postopki, v katerih se sprejemajo sodne odločbe, potekajo ob spoštovanju pravice do obrambe (glej v tem smislu sodbi G, C-292/10, EU:C:2012:142, točka 47, in A, C-112/13, EU:C:2014:2195, točka 51 in navedena sodna praksa).

60 V tem kontekstu je treba poudariti, da tako cilj učinkovitega izvajanja sodne oblasti, na katerem temelji Uredba št. 44/2001, kot tudi potrebno spoštovanje samostojnosti sodišč pri izvajanju njihovih funkcij zahtevata, da sodišče, pred katerim poteka postopek, lahko preizkusi svojo mednarodno pristojnost na podlagi vseh podatkov, ki so mu na voljo, vključno z ugovori tožene stranke, če so podani (glej v tem smislu sodbo Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, točka 64).

61 V obravnavani zadevi je iz predloga za sprejetje predhodne odločbe razvidno, da ima predložitveno sodišče zgolj podatke v zvezi z vprašanjem mednarodne pristojnosti sodišč države članice izvora, ki jih je tožeča stranka predložila v svoji vlogi za evropski plačilni nalog in ki jih je v skladu s členom 7(2)(f) Uredbe št. 1896/2006 mogoče omejiti zgolj na navedbo podlage za mednarodno pristojnost, ne da bi morala tožeča stranka predložiti elemente povezanosti terjatve, ki se uveljavlja v okviru postopka za evropski plačilni nalog, z državo članico, v kateri je to vlogo vložila.

62 V tem kontekstu je treba poudariti, da na podlagi spisa, ki ga ima na voljo Sodišče, ni mogoče opredeliti nacionalnih pravil, ki se uporabljajo za postopek, v katerem odloča predložitveno sodišče v obravnavani zadevi. Vendar če bi sodišče na podlagi nacionalnega procesnega prava moralo preizkusiti mednarodno pristojnost sodišč države članice izvora plačilnega naloga izključno ob upoštevanju elementov, ki jih predloži tožeča stranka v svoji vlogi za navedeni nalog, tak postopek ne bi mogel zagotoviti niti polnega učinka pravil o pristojnosti iz Uredbe št. 44/2001 niti pravice tožene stranke do obrambe.

63 Nacionalna pravila, ki se uporabljajo za postopek, v katerem odloča predložitveno sodišče v obravnavani zadevi, morajo temu sodišču namreč omogočati, da preuči vprašanje mednarodne pristojnosti na podlagi pravil iz Uredbe št. 44/2001 ob upoštevanju vseh informacij, ki jih za to potrebuje, kot je poudarila generalna pravobranilka v točki 63 sklepnih predlogov, ter v zvezi s tem zasliši stranke, če je to potrebno.

64 V nasprotnem primeru bi to sodišče lahko bodisi razlagalo svoja procesna pravila tako, da mu omogočajo izpolnjevanje navedenih zahtev, bodisi določilo, kot je predložitveno sodišče samo predlagalo, stvarno pristojno sodišče za meritorno odločanje o terjatvi, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari – v skladu z rednim civilnim postopkom – kot krajevno pristojno sodišče, ki je v tem primeru pozvano, da po potrebi odloči o svoji mednarodni pristojnosti ob upoštevanju meril iz Uredbe št. 44/2001.

65 Nazadnje, odgovoriti je treba na vprašanja predložitvenega sodišča v zvezi z obveznostmi, ki jih ima po preizkusu pristojnosti sodišč države članice izvora evropskega plačilnega naloga, opravljenem v okoliščinah, na katere je bilo opozorjeno v točkah 62 in 63 te sodbe.

66 Če se v zvezi s tem po koncu preverjanj izkaže, da je pristojnost sodišč države članice izvora evropskega plačilnega naloga mogoče določiti na podlagi določb Uredbe št. 44/2001, sodišče, kakršno je predložitveno, ne more ustaviti postopka zgolj zato, ker na podlagi nacionalnega prava ne uspe določiti krajevno pristojnega sodišča za meritorno odločanje o izpodbijani terjatvi, sicer s tem posega v polni učinek pravila iz navedene uredbe, na podlagi katerega je pristojnost določena.

67 Kot je poudarila madžarska vlada v pisnih stališčih, mora to sodišče namreč nacionalno pravo razlagati tako, da mu to omogoča opredeliti ali določiti sodišče, ki je krajevno in stvarno pristojno za meritorno odločanje o terjatvi, na kateri temelji plačilni nalog, zoper katerega je tožena stranka vložila ugovor v za to predpisanem roku.

68 Poleg tega bi se z ustavitvijo civilnega postopka v zvezi z vsebino izpodbijane terjatve, kadar je pristojnost sodišč države članice izvora plačilnega naloga določena na podlagi Uredbe št. 44/2001, posegalo tudi v polni učinek člena 17(1) Uredbe št. 1896/2006, ker se v skladu s to določbo zahteva, da se v primeru ugovora tožene stranke postopek samodejno nadaljuje pred pristojnimi sodišči države članice izvora plačilnega naloga.

69 Če pa sodišča države članice izvora niso pristojna na podlagi Uredbe št. 44/2001, potem – v nasprotju s tem, kar se zdi, da meni predložitveno sodišče – po uradni dolžnosti po analogiji s členom 20 Uredbe št. 1896/2006 ni treba ponovno preučiti plačilnega naloga, zoper katerega je tožena stranka pravilno vložila ugovor.

70 V zvezi s tem je iz sodne prakse Sodišča razvidno, da se možnosti ponovne preučitve plačilnega naloga, določene v členu 20 Uredbe št. 1896/2006, uporabljajo le, če tožena stranka ni vložila ugovora v roku, določenem v členu 16(2) te uredbe (glej v tem smislu sodbo Thomas Cook Belgium, C-245/14, EU:C:2015:715, točki 47 in 48).

71 Ker poleg tega procesnega položaja, kakršen je ta iz postopka v glavni stvari, kot je razvidno iz točk 55 in 56 te sodbe, ne urejajo določbe Uredbe št. 1896/2006, temveč nacionalno pravo, se določbe te uredbe, vključno z njenim členom 20, za ta položaj ne morejo uporabljati niti po analogiji (glej v tem smislu sodbo eco cosmetics in Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 in C-120/13, EU:C:2014:2144, točka 45).

72 V skladu s členom 18(1) Uredbe št. 1896/2006 plačilni nalog, zoper katerega je tožena stranka vložila ugovor v za to predpisanem roku, tudi ne more biti izvršljiv. Zato lahko sodišče, kakršno je predložitveno, na podlagi svoje ugotovitve o nepristojnosti sodišč države članice izvora evropskega plačilnega naloga v skladu z Uredbo št. 44/2001 izpelje posledice, ki jih za ta primer določa nacionalno procesno pravo.

73 Iz vseh navedenih preudarkov je razvidno, da je treba na postavljeni vprašanji odgovoriti, da je treba pravo Unije razlagati tako, da v okoliščinah, v katerih sodišče odloča v postopku, kakršen je ta v glavni stvari, v zvezi z določitvijo krajevno pristojnega sodišča države članice izvora evropskega plačilnega

naloga in v navedenih okoliščinah preizkuša mednarodno pristojnost sodišč te države članice za odločanje v civilnem postopku v zvezi s terjatvijo, na kateri temelji ta plačilni nalog, zoper katerega je tožena stranka vložila ugovor v za to predpisanem roku:

— ker Uredba št. 1896/2006 ne daje pojasnil glede pristojnosti in obveznosti tega sodišča, ostajajo ta procesna vprašanja na podlagi člena 26 te uredbe urejena z nacionalnim pravom navedene države članice;

— Uredba št. 44/2001 zahteva, da se vprašanje mednarodne pristojnosti sodišč države članice izvora evropskega plačilnega naloga reši na podlagi procesnih pravil, ki omogočajo zagotovitev polnega učinka določb te uredbe in pravice do obrambe, bodisi da o tem vprašanju odloča predložitveno sodišče ali pa sodišče, ki ga to določi kot stvarno in krajevno pristojno za odločanje o terjatvi, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, v skladu z rednim civilnim postopkom;

— v primeru, da sodišče, kakršno je predložitveno, odloča o mednarodni pristojnosti sodišč države članice izvora evropskega plačilnega naloga in ugotovi, da je ta pristojnost ob upoštevanju meril iz Uredbe št. 44/2001 podana, mora to sodišče na podlagi zadnjenavedene uredbe in Uredbe št. 1896/2006 nacionalno pravo razlagati tako, da mu to omogoča opredeliti ali določiti stvarno in krajevno pristojno sodišče za odločanje v tem postopku, in

— v primeru, da sodišče, kakršno je predložitveno, ugotovi, da ta mednarodna pristojnost ni podana, potem to sodišče ni dolžno po analogiji s členom 20 Uredbe št. 1896/2006 po uradni dolžnosti ponovno preučiti tega plačilnega naloga.

Stroški

74 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

Pravo Evropske unije je treba razlagati tako, da v okoliščinah, v katerih sodišče odloča v postopku, kakršen je ta v glavni stvari, v zvezi z določitvijo krajevno pristojnega sodišča države članice izvora evropskega plačilnega naloga in v navedenih okoliščinah preizkuša mednarodno pristojnost sodišč te države članice za odločanje v civilnem postopku v zvezi s terjatvijo, na kateri temelji ta plačilni nalog, zoper katerega je tožena stranka vložila ugovor v za to predpisanem roku:

— **ker Uredba (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog ne daje pojasnil glede pristojnosti in obveznosti tega sodišča, ostajajo ta procesna vprašanja na podlagi člena 26 te uredbe urejena z nacionalnim pravom navedene države članice;**

— **Uredba Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah zahteva, da se vprašanje mednarodne pristojnosti sodišč države članice izvora evropskega plačilnega naloga reši na podlagi procesnih pravil, ki omogočajo zagotovitev polnega učinka določb te uredbe in pravice do obrambe, bodisi da o tem vprašanju odloča predložitveno sodišče ali pa sodišče, ki ga to določi kot stvarno in krajevno pristojno za odločanje o terjatvi, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, v skladu z rednim civilnim postopkom;**

— **v primeru, da sodišče, kakršno je predložitveno, odloča o mednarodni pristojnosti sodišč države članice izvora evropskega plačilnega naloga in ugotovi, da je ta pristojnost ob upoštevanju meril iz Uredbe št. 44/2001 podana, mora to sodišče na podlagi zadnjenavedene uredbe in Uredbe št. 1896/2006 nacionalno pravo razlagati tako, da mu to omogoča opredeliti ali določiti stvarno in krajevno pristojno sodišče za odločanje v tem postopku, in**

— **v primeru, da sodišče, kakršno je predložitveno, ugotovi, da ta mednarodna pristojnost ni podana, potem to sodišče ni dolžno po analogiji s členom 20 Uredbe št. 1896/2006 po uradni dolžnosti ponovno preučiti tega plačilnega naloga.**

Podpisi